

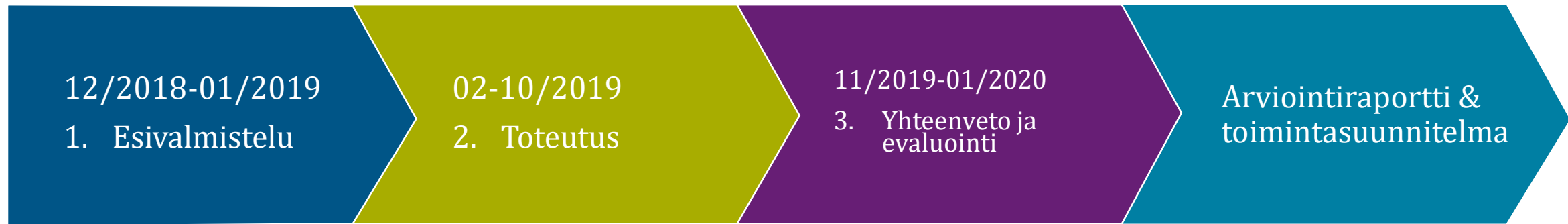
CPAT – Lasten ja alle 18-vuotiaiden nuorten osallistumisoikeuksien edistämisen arvioimiseksi kehitetyn Euroopan neuvoston arviointityökalun pilotointi Suomessa

Pilottihankkeen tarkennettu hankesuunnitelma
- PÄIVITETTY 24.6.2019 -

Aikataulu

1. **Esivalmistelu** – materiaalien kääntäminen; kansallisen vastuutahon ja fasilitaattorien nimeäminen/valinta; käynnistysseminaarin järjestäminen (2 kk)
2. **Toteutusvaihe** – Tiedon kokoaminen, sidosryhmien konsultaatit, lasten fokusryhmähaastattelut (9 kk)
3. **Yhteenveto ja evaluointi** – Yhteenveto ja analysointi; kansallinen raportti; evaluointitilaisuus; toimintasuunnitelma (2-3 kk)

1. Esivalmistelu

Hankkeen käynnistystoimet

Materiaalien käännökset

- Arviointityökalu ja toteutusopas käännetty suomeksi ja ruotsiksi (huom. terminologia – kyseessä epäviralliset käännökset)

Kumppanuudet ja roolitukset

- Oikeusministeriö nimennyt vastuuhenkilön koordinoimaan prosessia (Liisa Männistö OM/DKY)
- Lastensuojelun Keskusliitto ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry lupautuneet yhteistyökumppaneina fasilitoimaan lasten fokusryhmähaastatteluja

Hankkeen käynnistys ja viestintä

- Käynnistysseminaari järjestettiin 23.1.2019
- OM verkkouutinen ja sometus, hankesivu Hankeikkunaan

Ohjausryhmän asettaminen

- Oikeusministeriö on asettanut hankkeelle ohjausryhmän

Ohjausryhmä

Puheenjohtaja

- Johanna Suurpää, Oikeusministeriö

Jäsenet

- OM, STM, OKM, SM, Lapsiasiavaltuutetun toimisto, Etnisten suhteiden neuvottelukunta, Suomen Kuntaliitto, Lastensuojelun Keskusliitto ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry

Toimikausi ja työskentely

- 11.2.2019-31.1.2020
- Ohjausryhmä kokoontuu 4-5 krt hankkeen aikana

Tehtävät

- Tukea ja seurata pilotointihankkeen toteutusta sekä varmistaa tiedonkulkua hankkeeseen osallistuvien toimijoiden välillä
- Arvioinnin painopisteet ja linjaukset (mm. rajaukset ja menetelmät)
- Asiantuntijoiden kuuleminen (järjestöt, tutkijat, viranomaiset)
- Tietotarpeiden tunnistaminen
- Arviointiraportin hyväksyminen, suositukset & toimintasuunnitelma

Roolit ja vastuut

Oikeusministeriö

- Hankkeen koordinaatio ja viestintä
- Yhteydenpito Euroopan neuvostoon
- Käynnistys- ja evaluointitilaisuuksien järjestäminen
- Asiantuntijoiden konsultaatiot & haastattelut, muu tiedonkeruu ja analysointi
 - Hankitaan mahdollisesti osittain ostopalveluna?
 - Verkkokyselyt?
- Arviointiraportin koostaminen

Lastensuojelun Keskusliitto ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry

- Lasten fokusryhmähaastattelut

Ohjausryhmän kaikki jäsenet

- Osallistuminen pilotointihankkeen suunnitteluun ja ohjaukseen
- Arviointiraportin tekstin tuottaminen/kommentointi
- Oikeusministeriön viestinnän tukeminen

Euroopan neuvosto

- Päävastuullinen konsultti Gerison Lansdown
- Osallistuu pilotoinnin suunnitteluun (konsepti ja metodologia, aikataulutus), ohjaukseen ja evaluointiin.

ALUSTAVA KUSTANNUSARVIO (alv. 0 %)	Euroa
Hankkeen koordinointi ja arviointiraportin koostaminen	
OM 4 kk työpanos	20000
Lasten fokusryhmätapaamiset	
LSKL 1 kk työpanos	4000
MLL 0,7 kk työpanos	2800
Tiedonkeruu (mm. haastattelut) ja raportin koostaminen	
Ostopalvelu, n. 8-10 htp	7320
Raportin taitto ja layout	
VNK/OM työpanos	2500
Materiaalien käännätys (indikaattorit, opas, valmis raportti)	
VNK käännöspalveluiden työpanos	6750
Ohjausryhmän työskentely, 4-5 kokousta (tarjoilukulut)	600
Käynnistysseminaari 1 pv, 40 hlö (VN tilat, tarjoilut tilataan)	1450
Evaluoititilaisuus 0,5 pv, 40 hlö (VN tilat, tarjoilut tilataan)	850
Osallistujien matkakulut (käynnistys- ja evaluointiseminaarit)	1680
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	47950

ALUSTAVA RAHOITUSSUUNNITELMA	Euroa
Euroopan neuvostolta haettava rahoitusosuus	6000
Oikeusministeriön rahoitusosuus	5900
Oikeusministeriön työpanos	22500
VNK:n käännöspalveluiden työpanos	6750
Lastensuojelun keskusliitto, 1 kk työpanos	4000
Mannerheimin lastensuojeluliitto, 0,7 kk työpanos	2800
RAHOITUS YHTEENSÄ	47950

2. Toteutusvaihe

Ohjausryhmässä...

Päätetään pilotointihankkeen tavoitteista

- Arviointiprosessin konkreettinen lopputulos ja tuotos?

Linjataan arvioinnin painopistealueet

- Mitä sektoreita erityisesti tarkastellaan (esim. opetus, sosiaali- ja terveydenhuolto, maahanmuutto, lastensuojelu, henkilö-, perhe- ja perintöoikeus, rikos- ja prosessioikeus...)?
- Mihin haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiryhmiin tai lasten elämänvaiheisiin keskitytään erityisesti (esim. vammaiset lapset, lastensuojelun asiakkaat...)?
- Rajaukset/painotukset on tehtävä osittain indikaattorikohtaisesti

Sovitetaan tiedonkeruumenetelmistä

- Esim. kirjallisuuskatsaus, verkkokyselyt, haastattelut, kuulemiset ohjausryhmässä, muut kuulemis/keskustelutilaisuudet?
- Lasten fokusryhmähaastattelut

Tunnistetaan tietotarpeet ja -puutteet

Jaetaan tietoa muista meneillään olevista relevanteista prosesseista

- Linkitys kansallisen lapsistrategian valmisteluun?
- LOS-määräaikaisraportoinnin hyödyntäminen arviointiraportin koonnissa?

Tiedonkeruu

Kirjallisuuskatsaus / Taustaselvitys

- Lainsäädäntö, tutkimukset, selvitykset, LOS- ym. raportit, tilastot, muut käynnissä olevat arviointiprosessit
- OM päävastuullinen (Liisa, Niklas + harjoittelijat)
- Ohjausryhmän tuki + käynnistysseminaarin tuotokset
- Koonnin jälkeen lausuntopyyntö ministeriöille ja muille sidosryhmille (puutteet, täydennykset)

Lasten fokusryhmähaastattelut

- Lasten haastatteluilla täydennetään kerättyä tietoa
- LSKL ry ja MLL ry vastuussa fasilitoinnista ja raportoinnista
- Käytännön organisointi ja aikataulu tarkentuvat myöhemmin
- Haavoittuvassa asemassa olevien lasten osalta lähtökohtana ovat lapsen oikeuksien komitean suosituksessa esiin nostetut lapsiryhmät: vanhemmistaan erossa olevat tai vähemmistöihin kuuluvat lapset, vammaiset lapset, huostaanotetut, koulukodeissa tai muissa laitoksissa asuvat lapset

Viranomaisten ja asiantuntijoiden konsultaatiot

- Konsultaatioilla täydennetään kerättyä tietoa ja paikataan tietopuutteita
- OM päävastuullinen, mahdollisesti osittain ostopalveluna?
- Aikataulu ym. tarkentuvat myöhemmin
- Mahdollisia menetelmiä:
 - Haastattelut
 - Kuulemis/keskustelutilaisuudet
 - Verkkokyselyt
 - Ohjausryhmän temaattiset kokoukset / kuulemiset

Lasten fokusryhmähaastattelut/LSKL

- **Lähtökohta:** lapsen oikeuksien komitean suosituksessa esiin nostettujen lapsiryhmien huomiointi osana haastatteluja. Tavoitteena kuulla erityisesti niitä lapsiryhmiä, joiden osallistumisoikeuksien toteutumiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja jotka usein jäävät kyselyjen ulkopuolelle.
- LSKL toteuttaa haastattelut ensisijaisesti **yhdessä kodin ulkopuolelle sijoitettujen nuorten, yksin alaikäisenä maahan tulleiden nuorten sekä mahdollisesti vammaisten lasten ja nuorten parissa toimivien järjestöjen/toimijoiden kanssa.**
- Edellä mainittujen lapsiryhmien parissa toimiville tahoille järjestettiin ”kick-off”-tilaisuudet toukokuussa, joissa suunniteltiin haastattelujen toteuttamista. Näissä tapaamisissa nousi myös esille indikaattorityökalun kannalta keskeisiä huomioita, jotka LSKL kokoaa osaksi raporttia.
- LSKL toimittaa koontinsa osaksi loppuraporttia syys-lokakuun aikana.

Lasten fokusryhmähaastattelut / MLL

- MLL toteuttaa lasten fokusryhmähaastatteluja 3-5 yläkoulussa (8.-9. lk).
- Koulut rekrytoidaan elokuun aikana ja fokusryhmät toteutetaan syys-lokakuussa.
- Menetelmä yhdistetään EN:n ohjeesta sekä Nuorisotutkimusverkoston kehittämästä Keskustelupäivämenetelmästä.
- Keskitytään erityisesti palveluihin, jotka saatavilla koulun kautta.
- Koulujen valinta (minimi): iso kaupunki, keskikokoinen taajama ja maaseutumainen kunta.

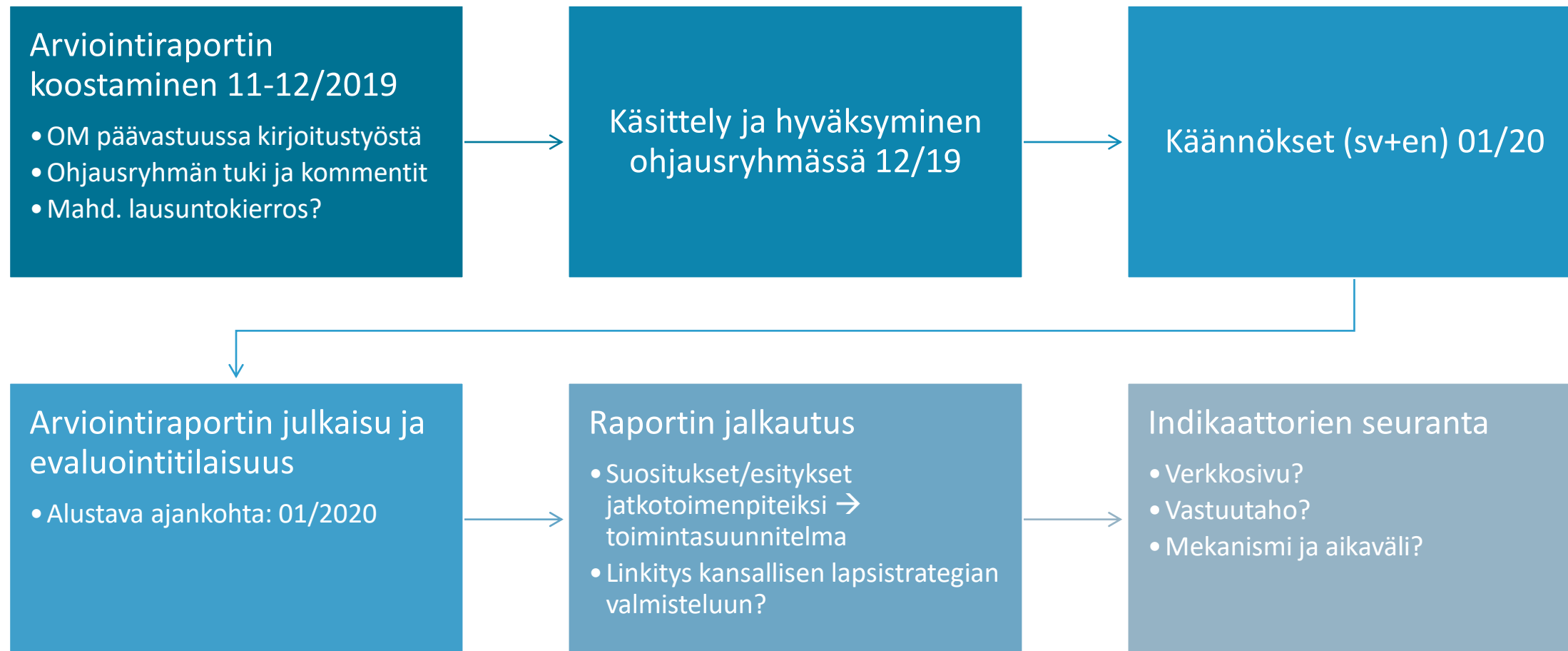
3. Yhteenveto- ja evaluointivaihe

Arviointiraportin sisältörunko (CoE)

(Raportin suositeltu pituus 20-30 sivua)

1. Tiivistelmä
2. Johdanto
 - Tausta, fokus, rajaukset, tavoitteet, toteutus jne.
3. Arviointiprosessin kuvaus
4. Arviointiprosessin tulokset indikaattorikohtaisesti
 - Numeeriset arviot
 - Kommentit ja huomiot
 - Esimerkkejä hyvistä käytännöistä
 - Jatkotoimenpidesuositukset ja -ehdotukset
5. Toimintasuunnitelma
6. Johtopäätökset
7. Liitteet
 - Käytetyt lähteet ja osallistuneet sidosryhmät

Arviointiprosessin yhteenveto ja evaluointi

OIKEUSMINISTERIÖ

www.oikeusministerio.fi

Facebook: facebook.com/oikeusministerio

Twitter: twitter.com/oikeusmin @oikeusmin

Käyntiosoite: Eteläesplanadi 10, Helsinki

Postiosoite: PL 25, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde: 029 516 001